
SCENARIUSZE LEKCJI

Parlament Europejski

Autorki i autorzy: zespół „Młodzi głosują+”

Projekt i skład graficzny: Marek Łomacz

Warszawa 2019

Program:

Projekt realizowany przez:

Partner projektu:

Program „Młodzi głosują+” jest realizowany w ramach projektu nr POWR.03.01.00-00-T065/18 pt. „Aktywizacja społeczna i obywatelska młodych ludzi w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych”, zwanym dalej Projektem. Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Priorytet III: Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju, Działanie 3.1 Kompetencje w szkolnictwie wyższym.

SPIS TREŚCI

LEKCJA 1	Czym zajmuje się Parlament Europejski?	4
LEKCJA 2	Jak obywatele i obywatelki mogą wpływać na działanie Parlamentu Europejskiego?	9
	MATERIAŁ POMOCNICZY	
	Petycja do Parlamentu Europejskiego	13
LEKCJA 3	Jak Parlament Europejski wpływa na nasze codzienne życie?	17
	MATERIAŁ POMOCNICZY nr 1	
	Prezentacja	21
	MATERIAŁ POMOCNICZY nr 2	
	Czym zajmuje się Parlament Europejski?	34
	MATERIAŁ POMOCNICZY nr 3	
	Projekt rezolucji Parlamentu Europejskiego w sprawie ograniczenia użytkowania plastikowych toreb w Europie	38

LEKCJA 1

Czym zajmuje się Parlament Europejski?

CELE LEKCJI

Uczniowie i uczennice po zajęciach:

- wiedzą, kto zasiada w Parlamencie Europejskim (dalej: PE), w jaki sposób zorganizowana jest praca tej instytucji i jak wybierani są deputowani i deputowane do PE;
- potrafią wymienić co najmniej pięcioro polskich eurodeputowanych kadencji 2019–2024 oraz odnaleźć we wskazanych źródłach partie europejskie, w których zasiadają te osoby;
- potrafią wskazać trzy główne funkcje parlamentu (przedstawicielską, ustawodawczą i kontrolną) oraz podać odpowiadające im przykłady działań PE;
- potrafią odszukać informacje na temat bieżących działań PE.

METODY I FORMY PRACY

- praca w grupach i parach
- uczenie się we współpracy – *jigsaw puzzle*
- analiza tekstu

ŚRODKI I MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

- tablica i kreda lub markery i flipchart
- smartfony lub komputery z dostępem do Internetu
- materiały plastyczne, np. flipcharty, kredki, flamastry, chyba że zdecydujesz się na wykonanie plakatów online – wtedy potrzebny jest tylko dostęp do komputerów

PRZEBIEG ZAJĘĆ

1. INSTYTUCJE W UNII EUROPEJSKIEJ

 5 minut

Zapytaj uczniów i uczennice, czy wiedzą, jakie instytucje funkcjonują w Unii Europejskiej (dalej: UE). Zapisz podane przez młodzież nazwy na tablicy – wykreśl spośród nich nieprawdziwe lub błędne (np. Rada Europy); podkreśl te, które są prawdziwe, oraz dopisz te, których brakuje. Na tablicy powinny znaleźć się nazwy: Rada Europejska, Komisja Europejska, Trybunał Sprawiedliwości, Rada Unii Europejskiej, **Parlament Europejski**.

Zapytaj, którą z wypisanych instytucji można porównać do naszego krajowego parlamentu. Poproś, by uzasadnili swój wybór, wskazując cechy wspólne i podobieństwa. Zachęć uczennice i uczniów, by odwoływali się do bieżących informacji o konkretnych działaniach PE.

Przykładowe odpowiedzi: w skład PE wchodzi deputowane i deputowani, wybierani w wyborach powszechnych na określoną kadencję; to taka reprezentacja poszczególnych krajów; uchwalają ważne prawa; podejmują decyzje przez głosowanie; PE uchwała budżet i sprawdza, jak działają inne instytucje UE.

Zapisuj propozycje uczniów i uczennic tak, by można było połączyć je w obszary kompetencji związane z **funkcją przedstawicielską, prawotwórczą** (ustawodawczą, czyli polegającą na tworzeniu prawa) i **kontrolną**. Jeśli propozycje nie uwzględnią wszystkich kompetencji PE, nie uzupełniaj wypowiedzi uczniowskich. W kolejnych ćwiczeniach będą mogli bliżej przyjrzeć się temu zagadnieniu, pracując z materiałami źródłowymi.

Na zakończenie tej aktywności podkreśl trzy wyróżnione wyżej funkcje PE (i innych parlamentów krajowych) – o ile przykłady takie zostały wymienione przez młodzież.

2. JAK WYBIERAMY EURODEPUTOWANYCH?

 10 minut

Zapisz na tablicy daty dwóch ostatnich kadencji PE, liczbę wszystkich deputowanych oraz datę najbliższych wyborów do PE. Poproś uczennice i uczniów, by korzystając z informacji znalezionych w Internecie, samodzielnie narysowali w zeszytach **infografikę dot. wyborów do PE**. Infografika powinna odpowiadać na pytania:

- a. Jak długo trwa kadencja PE?
- b. Kto może do niego kandydować?
- c. Ilu mamy eurodeputowanych z Polski? Czy każdy kraj ma taką samą reprezentację?
- d. Czy w PE istnieje klub parlamentarny zrzeszający polskich posłów i posłanki, czy też pracują oni w grupach tworzonych według innego kryterium?
- e. Gdzie spotykają się eurodeputowani?

Poproś młodzież, by grafiki były **konkretne, przejrzyste i zrozumiałe** dla innych.

Poproś ochotników i ochotniczki o zaprezentowanie informacji. Błędy sprostuj na samym końcu, wspólnie z innymi uczennicami i uczniami. Możesz też wyświetlić infografikę z poradnika PE (rozdziały „**Struktura Parlamentu Europejskiego**” i „**Rozdział miejsc według grup**”) [> LINK](#)

W podsumowaniu podkreśl, że PE jest jedynym na świecie **wielonarodowym zgromadzeniem parlamentarnym wyłanianym w wyborach powszechnych** (od 1979 roku). Deputowani i deputowane w PE nie działają w ramach reprezentacji krajów, z których pochodzą, lecz w ramach grup (frakcji) ogólnoeuropejskich w zależności od swoich poglądów i przekonań. Obecnie działające frakcje europejskie to:

	NAZWA GRUPY (FRAKCJI)	ORIENTACJA POLITYCZNA	LICZBA POSŁÓW
	<u>Grupa Europejskiej Partii Ludowej (Chrześcijańscy Demokraci)</u>	chrześcijańska demokracja, liberalny konserwatyzm	182
	<u>Grupa Postępowego Sojuszu Socjalistów i Demokratów w Parlamencie Europejskim</u>	socjaldemokracja	154
	<u>Grupa Renew Europe</u>	liberalizm	108
	<u>Grupa Zielonych / Wolne Przymierze Europejskie</u>	zielona polityka, regionalizm	74
	<u>Grupa Tożsamość i Demokracja</u>	nacjonalizm, eurosceptycyzm	73
	<u>Europejscy Konserwatyści i Reformatorzy</u>	konserwatyzm, liberalizm gospodarczy	62
	<u>Konfederacyjna Grupa Zjednoczonej Lewicy Europejskiej / Nordycka Zielona Lewica</u>	socjalizm demokratyczny, eurokomunizm	41
	Niezrzeszeni	-	57
	Razem	-	750

Stan na 2 lipca 2019

Źródło: <https://europarl.europa.eu/election-results-2019/pl/wyniki-wyborow/2019-2024/>

DLA CHĘTNYCH!

Sprawdźcie, do jakiego ugrupowania europejskiego należą deputowani i deputowane do PE z polskiej partii, która jest Wam najbliższa.

Sprawdźcie, gdzie znajdują się biura poselskie eurodeputowanych z Waszego regionu. Może warto umówić się na rozmowę?

3. UPRAWNIENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO 25 minut

Wyjaśnij uczniom i uczennicom (nawiązując do ich propozycji z pierwszego ćwiczenia), że kolejne traktaty europejskie, w tym ostatni Traktat Lizboński, przyznawały PE, jako bezpośrednio wybieranemu organowi UE, szeroki zakres uprawnień.

Uczniowie i uczennice będą teraz, korzystając ze stron internetowych instytucji unijnych, przyglądali się poszczególnym kompetencjom PE. Aktywność tę możesz poprowadzić w tradycyjny sposób, dzieląc klasę na cztery grupy. Każda z nich zapozna się z wybraną kompetencją, a następnie reprezentanci lub reprezentantki podzielą się na forum najważniejszymi informacjami.

Możesz też zaproponować pracę metodą **JIGSAW PUZZLE**. Wyjaśnij uczniom i uczennicom zasady pracy tą metodą:

- I ETAP** – praca w grupach eksperckich,
- II ETAP** – dzielenie się wiedzą z innymi,
- III ETAP** – sprawdzenie efektywności wspólnego uczenia się. **Podkreśl znaczenie zaangażowania się każdej osoby w pracę – bez tego cele lekcji nie zostaną osiągnięte.**

Podziel klasę na cztery grupy i poproś zespoły, by usiadły w oddalonych od siebie miejscach. Każdej grupie wyznacz kompetencję, którą będą się zajmować, oraz udostępniij linki do odpowiednich infografik PE.

Jeśli pracujecie metodą **JIGSAW PUZZLE**:

W 2 ETAPIE 10 minut uczniowie i uczennice z poszczególnych grup eksperckich tworzą nowe grupy czteroosobowe, tak by w każdym zespole była przynajmniej jedna osoba z każdej grupy eksperckiej. W ciągu 10 minut zespoły muszą wymienić się najważniejszymi informacjami dotyczącymi poszczególnych instytucji (uwaga: 10 minut to czas dla całej grupy, czyli w tym czasie muszą zmieścić się wypowiedzi wszystkich przedstawicieli i przedstawicielek grup eksperckich). Dzięki zaangażowaniu każdej osoby wszyscy w klasie w krótkim czasie poznają wszystkie kompetencje.

W 1 ETAPIE 10 minut uczennice i uczniowie samodzielnie czytają tekst, a następnie w grupach eksperckich zastanawiają się, które informacje są najważniejsze. Członkowie i członkinie zespołów mogą robić notatki, np. w postaci mapy myśli (treść notatek ustalają wspólnie, ale zapisują je indywidualnie, ponieważ za chwilę będą pracować poza swoimi grupami eksperckimi).

W 3 ETAPIE 10 minut uczniowie i uczennice wracają do swoich grup eksperckich. To, czego dowiedzieli się o wybranych instytucjach od kolegów i koleżanek w II etapie pracy, wykorzystają do realizacji kolejnego zadania. Polega ono na przygotowaniu plakatu informującego o najważniejszych uprawnieniach PE.

PODZIAŁ UPRAWNIEŃ MIĘDZY GRUPY:

Grupa 1. Uprawnienia legislacyjne (zwłaszcza infografika i procedury współdecydowania i konsultowania) > [LINK](#)

Grupa 2. Uprawnienia budżetowe (Parlament i Rada muszą zatwierdzić roczny budżet UE) > [LINK](#)

Grupa 3. Uprawnienia kontrolne (deputowani i deputowane do PE nadzorują prace instytucji UE, zwłaszcza Komisji Europejskiej, która jest organem wykonawczym Unii) > [LINK](#)

Grupa 4. Współpraca z parlamentami krajowymi w sprawach europejskich > [LINK](#)

4. PARLAMENT EUROPEJSKI PO TRAKTACIE Z LIZBONY – PODSUMOWANIE

Wyświetl uczniom i uczennicom infografikę ze strony PE [> LINK](#). Poproś, by porównali swoje plakaty z materiałem przygotowanym przez PE i uzupełnili je o brakujące elementy.

Wyjaśnij, że przyjęty w 2009 roku Traktat lizboński: dał PE nowe uprawnienia ustawodawcze, zrównał jego pozycję z Radą Unii Europejskiej przy podejmowaniu decyzji dotyczących działań UE i sposobu wydatkowania pieniędzy, zmienił sposób współpracy PE z innymi instytucjami i zwiększył wpływ mężczyzn i kobiet deputowanych do PE na to, kto kieruje UE. Dzięki temu oraz poprzez udział w wyborach, od 2009 roku obywatelki i obywatele UE w większym stopniu wpływają na kształt Europy.

LEKCJA 2

Jak obywatele i obywatelki mogą wpływać na działanie Parlamentu Europejskiego?¹

CELE LEKCJI

Po zajęciach uczniowie i uczennice:

- potrafią wskazać przykłady ostatnich działań Parlamentu Europejskiej (dalej: PE), na których kształt mieli lub próbowali mieć wpływ obywatele i obywatelki Unii Europejskiej;
- potrafią opisać min. dwa narzędzia bezpośredniego wpływu obywateli i obywaterek na pracę eurodeputowanych (np. petycja, europejska inicjatywa obywatelska, konsultacje);
- wiedzą, w jakiej sprawie można złożyć petycję do PE oraz jak ją sformułować.

METODY I FORMY PRACY

- dyskusja
- praca w grupach

ŚRODKI I MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

- tablica i kreda lub markery i flipchart
- dostęp do Internetu i rzutnik
- wydruk **Materiału pomocniczego**

¹ Scenariusz opracowany z wykorzystaniem pomysłów Anny Samel i Izabeli Jaskutki-Turek.

PRZED ZAJĘCIAMI

Poleć uczennicom i uczniom, by wyszukali w mediach i na stronach poświęconych instytucjom unijnym informacji o takich działaniach UE, które wynikały z zaangażowania i bezpośredniego wpływu obywateli i obywaterek UE lub które podejmowane były w opozycji do postulatów zgłaszanych przez obywateli i obywatelki.

Poproś, by uczniowie i uczennice zwrócili uwagę na to, jakiego rodzaju były to narzędzia – spisali je i sprawdzili, na czym one polegały.

PRZEBIEG ZAJĘĆ

1. CO PO WYBORACH

15 minut

Zapytaj uczniów i uczennice, kiedy były ostatnie wybory do PE, a następnie, czy ich zdaniem obywatele i obywatelki mogą wpływać na pracę instytucji UE (w tym PE) w okresie między wyborami. Poproś, by odwołując się do wykonanego przed lekcją zadania domowego, uzasadnili swoją wypowiedź i podali konkretne przykłady.

Na tablicy lub flipcharcie wypiszcie możliwości bezpośredniego wpływania na prace instytucji europejskich. Będą to m.in:

- **Petycja do PE** o zajęcie się konkretną sprawą w interesie własnym lub w interesie publicznym. Przedmiot sprawy musi wchodzić w zakres kompetencji UE i nie może to być dziedzina, w której decyzje podejmowane są na szczeblu lokalnym lub krajowym. Sprawa musi też dotyczyć bezpośrednio osoby składającej petycję.
- **Europejska inicjatywa obywatelska.** Oznacza ona możliwość grupowego zwrócenia się do Komisji Europejskiej o przygotowanie projektu aktu prawnego. Petycję musi podpisać co najmniej milion obywateli z co najmniej jednej czwartej państw członkowskich UE. Na unijnej stronie internetowej > **LINK** można zgłosić własną inicjatywę, śledzić zarówno aktualne inicjatywy (i wyrazić dla nich poparcie), jak i te, które już zakończyły się sukcesem.
- **Skarga do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich** dotycząca niewłaściwego administrowania w instytucjach i organach UE.

Zwróć uwagę uczniów i uczennic na to, że obywatelki i obywatele UE mogą również bezpośrednio kontaktować się z europejskimi instytucjami i organami doradczymi oraz mają prawo otrzymać odpowiedź w jednym z 24 języków urzędowych UE. Mają też prawo dostępu do dokumentów wewnętrznych PE, Rady UE i Komisji Europejskiej.

Podkreśl, że w demokratycznych państwach podobne instrumenty dostępne są też na szczeblu krajowym (może uczniowie i uczennice potrafią podać ich odpowiedniki w Polsce?).

Warto przypomnieć młodzieży, że krajowi reprezentanci i reprezentantki w PE uprawiają politykę na forum europejskim, ale mają też od jednego do kilkunastu biur regionalnych w kraju i zatrudniają rzeszę osób, których zadaniem jest organizowanie działań w regionie. Prawie wszyscy deputowani i deputowane do PE prowadzą strony internetowe, na których zamieszczają informacje o tym, jakimi sprawami zajmują się w PE.

Na stronie PE można odnaleźć profile eurodeputowanych i sprawdzić, w jakich komisjach i delegacjach pracują. Wszystkie informacje na ten temat uczniowie i uczennice znajdą tutaj > [LINK](#).

Możliwe jest również zapoznanie się z efektami pracy eurodeputowanych, to znaczy przeczytanie ich raportów, wypowiedzi plenarnych oraz rezolucji, deklaracji i pytań, które wnieśli na forum izby.

2. PETYCJA DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

Jednym z ważniejszych narzędzi bezpośredniego wpływania na prace instytucji UE jest petycja. Powiedz uczniom i uczennicom, że co roku do PE wpływa około tysiąca petycji, a średnio co trzecia jest uznawana za poprawną formalnie (czyli dopuszczalną). Obywatele i obywatelki Polski są w czołówce pod względem liczby składanych petycji.

Cztery najważniejsze wystosowane do tej pory przez polskie organizacje pozarządowe petycje do Parlamentu Europejskiego dotyczyły budowy drogi ekspresowej Via Baltica, obwodnicy Warszawy, budowy rurociągu na dnie Bałtyku oraz rozbudowy Kolei Linowej z Kuźnic na Kasprowy Wierch. Wszystkie zwróciły uwagę PE. Zagrożenia ekologiczne związane z budową gazociągu rosyjsko-niemieckiego na dnie Bałtyku stały się przedmiotem sprawozdania i debaty plenarnej Parlamentu Europejskiego. Tymczasem sprawa dot. rozbudowy i modernizacji kolei linowej Kuźnice-Kasprowy Wierch na terenie Tatrzańskiego Parku Narodowego bez oceny skutków jej wpływu na przyrodę Tatr została potraktowana przez członków Komisji Petycji jako priorytetowy konflikt przyrodniczy w Polsce oraz rażący przykład nieprzestrzegania przez nasz kraj dyrektyw Unii Europejskiej.

W latach 2017-2018 obywatele polscy kilkakrotnie składali do PE petycje w sprawie naruszania i/lub nieprzestrzegania konstytucji przez władze ustawodawcze i wykonawcze. Zdarzają się też petycje dotyczące dyskryminowania obywateli i obywaterek polskich przez niektóre organy administracyjne w innych krajach (np. w Niemczech), czy oskarżające niemiecki Urząd ds. Dzieci i Młodzieży (Jugendamt) o blokowanie kontaktu z dziećmi (w wyniku tej petycji doszło do kontroli Jugendamtów).

Podkreśl, że dzięki składanym petycjom Parlament, za pośrednictwem Komisji Petycji, może stale weryfikować sposób wdrażania prawodawstwa europejskiego oraz mierzyć zakres, w jakim instytucje europejskie odpowiadają na problemy istotne dla obywateli i obywaterek.

Następnie podziel uczniów i uczennice na cztery grupy. Poproś zespoły, aby sformułowały treść petycji do PE, w której chcą zwrócić uwagę eurodeputowanych na wybrany problem dot. swojej okolicy. **Przypomnij, jakich kwestii mogą dotyczyć petycje składane do PE (Materiał pomocniczy. Petycja do Parlamentu Europejskiego):** ochrony środowiska naturalnego, ochrony konsumentów, swobodnego przepływu osób, towarów i usług oraz rynku wewnętrznego, zatrudnienia i polityki społecznej, wzajemnego uznawania kwalifikacji zawodowych.

UWAGA!

Zanim uczniowie i uczennice przystąpią do opracowania petycji, powinni zapoznać się z całym Materiałem pomocniczym.

Po zakończeniu pracy w grupach, poproś jedną osobę z każdej grupy o prezentację treści petycji na forum klasy. Wspólnie zastanówcie się, czy spełnia ona wymagania formalne (czy dotyczy jednego z dopuszczalnych tematów i czy zawiera wszystkie wymagane elementy).

DLA CHĘTNYCH!

Zachęć młodzież do przeglądania strony > **LINK**, za której pośrednictwem można nie tylko złożyć własną petycję, ale także śledzić aktualne petycje online (i wyrazić poparcie dla tych, które zostały dopuszczone przez Komisję Petycji).

MATERIAŁ POMOCNICZY

Petycja do Parlamentu Europejskiego²

² Materiał został przygotowany przez Instytut Spraw Publicznych. Opracowała Elżbieta Kaca.

Co to jest petycja?

Petycja jest prośbą wnoszoną do władz. Jej celem jest skłonienie władz do zajęcia określonego stanowiska w jakiejś sprawie lub podjęcia decyzji zgodnej z oczekiwaniami osoby wnoszącej petycję.

Petycja do PE może zawierać indywidualny wniosek, skargę lub komentarz dotyczący stosowania prawa wspólnotowego lub też wezwanie PE do przyjęcia stanowiska w danej sprawie. Dzięki petycjom można zwrócić uwagę eurodeputowanych na wszelkie przypadki naruszania praw obywateli i obywaterek Unii Europejskiej przez państwa członkowskie, władze lokalne lub instytucje.

Kto może złożyć petycję do PE?

Petycję mogą złożyć:

- Obywatele i obywatelki Unii Europejskiej (czyli któregokolwiek państw członkowskich). Może to być osoba, np. Jan Kowalski, bądź grupa osób, np. organizacja ekologiczna lub związek zawodowy.
- Osoby zamieszkałe w jednym z państw członkowskich (nie muszą być to obywatele lub obywatelki UE – petycję może złożyć np. Amerykanin przebywający czasowo w kraju należącym do Unii).
- Członkowie lub członkinie stowarzyszeń, przedsiębiorstw lub organizacji z siedzibą w jednym z państw członkowskich UE (np. chińska firma z siedzibą w kraju Unii).

Jak złożyć petycję?

Petycję można złożyć na dwa sposoby:

- Za pomocą formularza online dostępnego na stronie PE > [LINK](#).
- Listownie – należy pamiętać o czytelnym podpisie i podaniu danych adresowych. Petycja może być napisana jak zwykły tekst, w tym wypadku nie ma wymogu używania formularza.

Jak należy napisać petycję?

Petycję można złożyć w dowolnym języku urzędowym UE, czyli także **po polsku**. Należy pamiętać, że petycja **może dotyczyć tylko następujących kwestii:**

- ochrony środowiska naturalnego,
- ochrony konsumentek i konsumentów,
- swobodnego przepływu osób, towarów i usług oraz rynku wewnętrznego,
- zatrudnienia i polityki społecznej,
- wzajemnego uznawania kwalifikacji zawodowych.

Zakres spraw, w których można wnieść petycję, wynika ze stopnia ich uregulowania przez prawo unijne oraz z kompetencji Unii Europejskiej. **Jeśli petycja nie dotyczy powyższych spraw, zostanie odrzucona jako niedopuszczalna**, czyli niespełniająca wymogów formalnych.

Petycja powinna zawierać jedynie fakty istotne dla przedstawianego problemu, bez zbędnych szczegółów. Powinna być napisana w jasny i czytelny sposób.

W petycji istotne są następujące informacje:

- odwołanie się do przepisu prawnego UE, który reguluje daną sprawę;
- wskazanie organu lub instytucji, którą skarżymy;
- wskazanie tematu skargi (opis sytuacji, kontekstu);
- argumenty, które przemawiają za słusznością skargi.

Jakie działania mogą zostać podjęte przez Komisję Petycji?

- Komisja Petycji może **zwrócić się do Komisji Europejskiej o przeprowadzenie wstępnego dochodzenia**, co może doprowadzić do wszczęcia postępowania przed Europejskim Trybunałem Sprawiedliwości. Trybunał może ukarać państwo członkowskie wysoką grzywną za nieprzestrzeganie prawa wspólnotowego. **Jest to narzędzie wykorzystywane tylko w najważniejszych sprawach.**
- Komisja Petycji może **przekazać petycję innym komisjom PE**. Te z kolei mogą na przykład uwzględnić petycję w pracach nad nowymi propozycjami prawnymi.
- W wyjątkowych przypadkach Komisja Petycji może **przedstawić PE sprawozdanie** (jest ono poddawane pod głosowanie na posiedzeniu plenarnym) lub przeprowadzić wizytę wyjaśniającą.
- Komisja Petycji może **nawiązać współpracę z władzami krajowymi lub lokalnymi państw członkowskich** (czyli jeśli petycja dotyczy Polski, może zostać nawiązana współpraca z urzędami polskimi).
- Komisja Petycji może **doradzić kontakt z rzecznikiem praw obywatelskich** w kraju członkowskim, ewentualnie komisją petycji na szczeblu krajowym.
- Możliwe jest też **podjęcie przez Komisję Petycji innych działań**, które uzna ona za właściwe dla pomyślnego rozwiązania sprawy.

Należy pamiętać, że Komisja Petycji Parlamentu Europejskiego **nie ma prawa uchylać decyzji sądowych w prawie państwa członkowskiego.**

Warto wiedzieć, że w praktyce Komisja Petycji postępuje się **przede wszystkim środkami nacisku politycznego**. Może przyjąć stanowisko w danej sprawie i wezwać w nim władze kraju członkowskiego lub władze lokalne winne naruszenia praw osoby skarżącej do uregulowania sytuacji. Przykładowo, jeśli petycja dotyczy ekologii i kolejki tatrzańskiej, Komisja Petycji może przyjąć stanowisko popierające zamknięcie kolejki i wezwać polskie władze z danego województwa do rozpatrzenia sprawy. W sprawach większej wagi Komisja może przygotować raport, który zostanie przedstawiony na sesji plenarnej PE. Rządy państw członkowskich dążą zwykle do uniknięcia skandalu na arenie europejskiej i dbają o swój wizerunek, dlatego środki nacisku politycznego są skuteczne. W świecie, w którym media mają duży wpływ na opinię publiczną, politycy i polityczki wolą unikać kontrowersji.

DLA CHĘTNYCH!

26 maja 2019 roku wybieraliśmy nowych eurodeputowanych i nowe eurodeputowane. Zapoznajcie się z krótkim poradnikiem, który może ułatwić Wam kontakt z deputowanymi do PE.

Jak nawiązać kontakt z deputowanym lub deputowaną do PE?

- **Możecie wysłać e-mail na oficjalny adres** nadawany przez PE według wzoru `imię.nazwisko@europarl.europa.eu`.
- **Eurodeputowani i eurodeputowane zwykle odpowiadają na pytania zadawane w formie elektronicznej.** Należy pamiętać, że pytania powinny być konkretne. Mogą one dotyczyć nie tylko działalności PE, ale również spraw istotnych w UE, jak fundusze strukturalne czy programy stażowe.
- **Do eurodeputowanych można również zwracać się z prośbą o interwencję w sprawach unijnych.** Nie mają oni prawa (w przeciwieństwie do posłów i posłanek w Sejmie RP) wnieść spraw na poziom odpowiednich instytucji krajowych, ale często są zainteresowani podniesieniem danej kwestii w mediach lub na forum publicznym. Za przykład może posłużyć sprawa młodych rolników, którzy wnieśli sprawę do jednego z europosłów zajmujących się rolnictwem. Sprawa dotyczyła złych zasad przydzielania dopłat rolniczych w ramach jednego z programów unijnych i została uwzględniona przez deputowanego w debacie publicznej.
- **Deputowani i deputowane do PE organizują spotkania otwarte,** podczas których prezentują swoją działalność wyborcom i wyborczyniom.

Co deputowany lub deputowana może zrobić dla Was?

- **Deputowani i deputowane organizują wizyty studyjne do PE dla różnych grup obywateli i obywaterek.** Wizyta w PE to świetna okazja, żeby zapoznać się z funkcjonowaniem tej instytucji w praktyce. Możliwość wyjazdu jest w zasięgu każdej zainteresowanej osoby.
- **Wielu deputowanych aktywnie promuje unijne środki pomocowe.** Biura poselskie organizują szkolenia i spotkania informujące o programach unijnych.
- **Niektórzy eurodeputowani i eurodeputowane prowadzą autorskie programy** (np. „Europa bliżej obywatela”, „Eurolekcje” w szkołach).

Przeanalizujcie stronę internetową eurodeputowanego lub eurodeputowanej wybranego w Waszym okręgu wyborczym i na tej podstawie wymieńcie inicjatywy, których się podjął(-ęła). Czy słyszeliście o jego/jej działaniach w lokalnych mediach?

LEKCJA 3

Jak Parlament Europejski wpływa na nasze codzienne życie?

CELE LEKCJI

Po zajęciach uczniowie i uczennice:

- potrafią podać przykłady bezpośrednich korzyści wynikających z bycia obywatelem lub obywatelką Unii Europejskiej;
- potrafią wyjaśnić, odwołując się do przykładów, na jakie obszary codziennego życia wpływa Parlament Europejski (dalej: PE);
- wiedzą, gdzie szukać informacji na temat bieżących prac i inicjatyw PE.

METODY I FORMY PRACY

- praca w grupie
- praca z tekstem

ŚRODKI I MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

- **Materiał pomocniczy nr 1** (prezentacja)
- wydruki: **Materiał pomocniczy nr 2** i **Materiał pomocniczy nr 3**
- kartki A4, kolorowe flamastry, flipcharty lub arkusz szarego papieru, klej
- laptop, rzutnik

PRZEBIEG ZAJĘĆ

1. WSZYSCY, KTÓRZY...³

 5 minut

Zanim przedstawiś uczniom i uczennicom cele zajęć, poproś, by wysłuchali kolejnych pytań i w zależności od odpowiedzi zachowali się w określony sposób (np. wstają ci, którzy odpowiadają „tak”).

Proponowane pytania (możesz też wymyślić własny zestaw pytań):

- Czy byłeś/byłaś kiedykolwiek za granicą? (**swoboda przemieszczania się i pobytu**)
- Czy brałeś/brałaś udział w wymianie międzynarodowej? (**program Erasmus+**)
- Czy podróżowałeś/podróżowałaś autostradą? (**fundusze infrastrukturalne UE**)
- Czy jechałeś/jechałaś pociągiem? (**fundusze infrastrukturalne UE**)
- Czy jadłeś/jadłaś oscypki, rogaliki świętomarcińskie, obwarzanki krakowskie lub kabanosy? (**Europejski System Ochrony Produktów Regionalnych i Tradycyjnych**)
- Czy korzystasz z telefonu komórkowego? (**dyrektywy unijne dot. sektora łączności elektronicznej**)

Odczytuj pytania wolno, by młodzież miała czas zastanowić się i zareagować. Po każdym punkcie krótko wyjaśnij, w jaki sposób wskazany obszar łączy się z kompetencjami Unii Europejskiej. Podane tematy można wykorzystać jako pretekst do rozmowy z uczniami i uczennicami na temat ich doświadczeń związanych z Unią Europejską.

Aktywność możesz też poprowadzić w taki sposób, że po odpowiedzi na każde z pytań wyświetlany jest (bez Twojego komentarza) slajd z cytatem z dokumentu europejskiego, nazwą instytucji itp. (**Materiał pomocniczy nr 1**). W takim wypadku skomentuj i podsumuj ćwiczenie dopiero po wszystkich pytaniach.

2. ROLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO – TWORZYMY GAZETĘ MŁODZIEŻOWĄ

 35 minut

Przypomnij uczniom i uczennicom, jakie instytucje unijne istnieją (możesz poprosić młodzież, by spróbowała sama je przywołać). Zwróć szczególną uwagę na PE. Jeśli przeprowadziliście już pozostałe zajęcia dot. PE, możesz od razu zaproponować uczniom i uczennicom zadanie grupowe. Jeśli nie, krótko (np. w postaci mapy skojarzeń) zbierz najważniejsze informacje o PE, w tym o jego funkcjach (przedstawicielskiej, prawotwórczej, kontrolnej).

Następnie podziel uczniów i uczennice na sześć grup i każdej z nich przydziel jeden z przykładów z **Materiału pomocniczego nr 2**. Poproś zespoły, by spróbowały – korzystając z rozdanych materiałów – przygotować na jednej kartce A4 mini artykuł do gazety młodzieżowej informującej o bieżącej działalności PE.

³ Ćwiczenie to powstało w ramach programu Europejski Uniwersytet Latający, realizowanego przez Centrum Edukacji Obywatelskiej we współpracy z Przedstawicielstwem Komisji Europejskiej w Polsce oraz Team Europe.

Każdy artykuł powinien zawierać:

- a. przyciągający tytuł;
- b. nagłówek, tzw. lid (wytłuszczoną część artykułu);
- c. element wizualny, np. ilustrację, schemat, grafikę lub symbol;
- d. krótki opis.

Po skończeniu pracy poproś, by zespoły ułożyły lub przykleiły swoje kartki A4 na jednym dużym flipcharcie, tak aby powstała atrakcyjna makieta pierwszej strony gazety (zostawcie miejsce na tytuł pisma).

W trakcie pracy uczniowie i uczennice mogą korzystać ze smartfonów (dostęp do informacji w Internecie).

Wspólnie wymyślcie tytuł gazety w taki sposób, by podkreślał wpływ PE na nasze codzienne życie. Dopiszcie tytuł na makiecie.

Podsumujcie, jakimi sprawami (dziedzinami życia) zajmował się ostatnio PE.

Tak przygotowaną makietę możecie wywiesić na szkolnym korytarzu, by inni uczniowie i uczennice także dowiedzieli się, czym zajmuje się PE.

UWAGA!

Jeśli macie możliwość zorganizowania zajęć w sali komputerowej, możesz zaproponować tworzenie gazety z wykorzystaniem programów graficznych, edytora tekstu lub nawet gotowych szablonów do opracowywania szkolnych gazetek.

3. PODSUMOWANIE

Zaproponuj uczennicom i uczniom, by korzystając zarówno ze zdobytej w czasie zajęć wiedzy, jak i z innych źródeł, spróbowali, bez przymusu, wyjaśnić wpływ PE na ich codzienne życie (np. jadąc na wakacje do krajów UE, nie musimy brać paszportu, nie tracimy czasu na kontrolę paszportową i wymianę waluty, mamy dostęp do opieki medycznej za granicą, nie ponosimy kosztów roamingu; korzystamy z międzynarodowych programów wymiany młodzieży takich jak Erasmus; możemy pracować w innym państwie członkowskim; wiemy, co jemy – to PE decyduje, jak opisywana jest żywność; mamy wpływ na liczbę jednorazowych plastikowych torebek, sztuczków itp.).

Na koniec wyświetl uczniom i uczennicom stronę www.europarl.europa.eu i zachęć do jej systematycznego przeglądania. **Zamieszczone są tam nie tylko ogólne informacje o PE, ale także aktualne informacje o pracach tej instytucji** (w tym porządek obrad oraz prace w komisjach parlamentarnych) i bieżące komunikaty prasowe.

Jeśli uczniowie i uczennice są zainteresowani tym, jakie stanowisko w poszczególnych sprawach zajmowali polscy eurodeputowani w 25 kluczowych tematach, w których PE zajął stanowisko w ostatnich pięciu latach, odeślij ich na stronę <https://yourvotematters.eu>.

Jeśli uczniowie i uczennice chcą znaleźć najbliższe ich poglądom programy partii i koalicji startujących w najbliższych wyborach do PE, zaprosz ich do Latarnika Wyborczego:

<http://www.latarnikwyborczy.pl>.

DLA CHĘTNYCH!

Zachęć uczniów i uczennice, by w 3- lub 4-osobowych grupach zapoznali się z **Materiałem pomocniczym nr 3**, czyli rezolucją w sprawie ograniczenia użytkowania plastikowych toreb w Europie, a następnie zastanowili się, jakim innym problemem (ekologicznym, społecznym, związanym z prawami człowieka itp.) mogliby się zająć eurodeputowani i eurodeputowane.

Zadanie dla chętnych: korzystając z podanego wzoru, napiszcie rezolucję w wybranej sprawie i rozpowszechnijcie swoje postulaty w szkole!

MATERIAŁ POMOCNICZY nr 1

Prezentacja

Czy kiedykolwiek...

...byliście za granicą?

Karta Praw Podstawowych

Artykuł 45: Swoboda przemieszczania się i pobytu

1. Każdy obywatel Unii ma prawo do swobodnego przemieszczania się i przebywania na terytorium Państw Członkowskich.
2. Swoboda przemieszczania się i pobytu może zostać przyznana, zgodnie z Traktatem ustanawiającym Wspólnotę Europejską, obywatelom państw trzecich legalnie przebywającym na terytorium Państwa Członkowskiego.

Czy kiedykolwiek...

...braliście udział w wymianie międzynarodowej?

Erasmus+

Program **Erasmus+** umożliwia zagraniczną mobilność - wyjazdy w celach edukacyjnych (np. podjęcia studiów, odbycia praktyki, szkoleń lub zaangażowania się w wolontariat) uczniów, studentów, kadry edukacyjnej i pracowników młodzieżowych oraz wspiera budowę partnerstw pomiędzy uniwersytetami, szkołami wyższymi i średnimi, przedsiębiorstwami i organizacjami non-profit na rzecz wzmacniania innowacyjności i budowania wiedzy.

Czy kiedykolwiek...

...jechaliście autostradą?

Programy infrastrukturalne

W latach 2014-2020 Polska otrzyma 4,1 mld euro na projekty infrastrukturalne o znaczeniu europejskim w obszarze transportu w ramach instrumentu „Łącząc Europę”

**FUNDUSZE
EUROPEJSKIE**

**82,5
mld euro**

Innowacje i konkurencyjność gospodarki

Zmniejszenie dysproporcji w rozwoju regionów

**Wyrównywanie szans społecznych,
edukacja i inwestycja w człowieka**

Przyjazne i sprawne państwo

Infrastruktura

Czy kiedykolwiek...

...jechaliście pociągiem?

Dzięki pozyskanym dotacjom z Funduszu Spójności z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko możliwa stała się przebudowa i modernizacja kilku najważniejszych dworców kolejowych w kraju.

Czy kiedykolwiek...

...jedliście oscypki?

Europejski System Ochrony Produktów Regionalnych i Tradycyjnych

Polskie produkty chronione w ramach tego systemu to na przykład oscypki, rogate świętomarcińskie, obwarzanki krakowskie czy kabanosy.

Czy kiedykolwiek...

...korzystaliście z telefonu komórkowego?

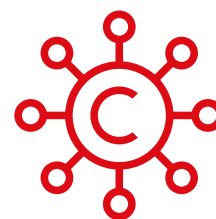
Roaming w Unii Europejskiej

Jeśli w UE korzystasz z telefonu poza Twoim krajem (dzwoniąc, wysyłając SMS-y czy surfując w sieci), Twojemu operatorowi sieci komórkowej nie wolno przekroczyć określonego pułapu cenowego.

Reguluje to dyrektywa Komisji Europejskiej i Parlamentu Europejskiego.

MATERIAŁ POMOCNICZY nr 2

**Czym zajmuje się
Parlament Europejski?**

Grupa 1. Prawa autorskie w Internecie

Deputowani i deputowane do Parlamentu Europejskiego przyjęli nowe przepisy o prawach autorskich w Internecie.

Platformy internetowe ponoszą odpowiedzialność za treści zamieszczane przez użytkowników i użytkowniczkę. Niektóre zamieszczone materiały, takie jak memy lub GIF-y, zostały wyłączone z zakresu dyrektywy. Hipertęcza do artykułów informacyjnych, którym towarzyszą „pojedyncze słowa lub bardzo krótkie fragmenty”, mogą być swobodnie udostępniane. Dziennikarze i dziennikarki będą otrzymywać część przychodów z tytułu praw autorskich uzyskanych przez ich wydawców. Nowo powstałe platformy podlegać będą złagodzonej przepisom.

Dzięki nowym przepisom o prawach autorskich twórcy i twórczynie oraz wydawcy i wydawczynie wiadomości wzmocnili swoją pozycję negocjacyjną wobec gigantów internetowych. Internet pozostanie jednak przestrzenią wolności słowa.

Grupa 2. Budżet Erasmus+

28 marca 2019 roku Parlament Europejski zatwierdził kolejny program Erasmus+ na lata 2021-2027.

Deputowani i deputowane do PE zaproponowali potrojenie budżetu i rozszerzenie współfinansowania i współpracy z innymi programami europejskimi. Wezwali też do tworzenia centrów doskonałości zawodowej – międzynarodowych ośrodków oferujących wysokiej jakości szkolenia zawodowe oraz umożliwiających rozwijanie umiejętności przydatnych z punktu widzenia kluczowych sektorów.

Deputowani i deputowane postulują również udział w programie większej liczby osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji życiowej. Wsparcie powinno obejmować m.in. szkolenia językowe i możliwość uczenia się drogą elektroniczną.

Grupa 3. Brexit

Po referendum w sprawie Brexitu i zgłoszeniu przez Zjednoczone Królestwo zamiaru wyjścia z Unii Europejskiej toczą się negocjacje w sprawie umowy, która ma określić warunki wystąpienia z UE oraz ewentualnych ram dla przyszłej współpracy, także handlowej.

Pierwsza faza rokowań koncentrowała się na porozumieniu w sprawie wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej, ale w kolejnych tygodniach rozmowy na temat warunków wyjścia były prowadzone równoległe z negocjacjami w sprawie ewentualnych przyszłych stosunków między UE a Zjednoczonym Królestwem. Jednakże na prośbę Wielkiej Brytanii 10 kwietnia na nadzwyczajnym szczycie przywódcy UE zgodzili się odroczyć Brexit do 31 października 2019 r.

PE odgrywa kluczową rolę w procedurze wyjścia Zjednoczonego Królestwa z UE, ponieważ umowa o wystąpieniu nie może zostać zawarta bez zgody PE (oraz zgody państw członkowskich).

Postowie i posłanki wpływają na proces negocjacji, przyjmując rezolucje wyrażające stanowisko PE. Współpracują również z negocjatorami unijnymi oraz spotykają się z przedstawicielami i przedstawicielkami różnego rodzaju grup, które odczuwają skutki Brexitu.

Grupa 4. Prawa socjalne w Unii

W listopadzie 2017 roku Parlament Europejski, Rada i Komisja proklamowały Europejski filar praw socjalnych, aby zapewnić obywatelom i obywatelkom nowe i skuteczniejsze narzędzia walki o prawa socjalne oraz wesprzeć sprawiedliwe, sprawnie działające rynki pracy i systemy opieki społecznej. Filar oparty jest na 20 głównych zasadach i zawiera szereg inicjatyw prawnych w trzech głównych obszarach: równe szanse i dostęp do zatrudnienia, uczciwe warunki pracy oraz odpowiednia i zrównoważona ochrona socjalna.

Od początku procesu integracji europejskiej PE często wzywał do prowadzenia aktywniejszej polityki w kwestiach społecznych oraz popierał wnioski Komisji w tym zakresie. PE pracuje również nad ustanowieniem Europejskiego Urzędu ds. Pracy, aby zapewnić sprawiedliwe i proste stosowanie przepisów unijnych dotyczących mobilności pracowników i pracownic.

W maju 2018 roku PE przyjął nowe przepisy dotyczące delegowania pracowników, aby zapewnić równe wynagrodzenie za tę samą pracę w tym samym miejscu.

Grupa 5. Ochrona środowiska

28 marca 2019 roku Parlament Europejski zagłosował za aktualizacją przepisów, aby zwiększyć zaufanie konsumentów i konsumentek i zachęcić ich do picia wody z kranu.

Deputowane i deputowani do PE wezwali państwa członkowskie UE do „promowania powszechnego dostępu do czystej wody” wszystkich obywateli i obywaterek, zwłaszcza grup szczególnie wrażliwych, w mniejszym lub większym stopniu pozbawionych tego dostępu.

Celem nowych przepisów jest dalsza poprawa jakości wody z kranu dzięki zaostrzeniu maksymalnych limitów dla niektórych substancji zanieczyszczających, takich jak ołów (ma zostać zmniejszony o połowę) lub szkodliwych bakterii. Monitorowane będą też poziomy mikrodrobin plastiku. Nowe przepisy zwiększą ponadto przejrzystość i zapewnią konsumentom i konsumentkom lepszy dostęp do informacji.

Woda z kranu jest tania i przyjazna dla środowiska. Deputowani i deputowane opowiadają się za takimi środkami jak montaż darmowych dystrybutorów wody w miejscach publicznych, w tym w centrach handlowych i na lotniskach (tam, gdzie jest to możliwe) oraz zachęcanie do korzystania z wody wodociągowej w restauracjach.

Według Komisji Europejskiej dostęp do wody lepszej jakości może ograniczyć zużycie wody butelkowanej o 17%. Mniejsza konsumpcja takiej wody pozwoli obywatelom i obywatelkom zaoszczędzić pieniądze oraz wywrze pozytywny wpływ na środowisko (zmniejszy emisję CO₂ i ilość odpadów z tworzyw sztucznych).

Grupa 6. Wolontariat w Unii

Podczas sesji plenarnej we wrześniu 2018 roku Parlament Europejski omówił wniosek określający ramy prawne Europejskiego Korpusu Solidarności.

Korpus ma być głównym punktem kontaktowym dla młodych ludzi, którzy chcą zaangażować się w wolontariat lub pracować nad projektami na rzecz społeczności w całej Europie.

Celem EKS jest umożliwienie młodzieży zdobycia cennych umiejętności przyczyniających się do rozwoju osobistego, społecznego, obywatelskiego i zawodowego przez świadczenie pomocy innym ludziom.

Projekty EKS związane są z edukacją, zdrowiem, ochroną środowiska, pracą z dziećmi i osobami starszymi, jak również z migrantami i osobami ubiegającymi się o azyl, przy czym pierwszeństwo do uzyskania wsparcia (finansowego lub innego rodzaju) mają projekty oparte na pracy charytatywnej.

Nieformalne porozumienie, przyjęte w lipcu 2018 roku przez negocjatorów PE i Rady, stanowi, że działania te nie powinny mieć negatywnego wpływu na istniejące miejsca pracy czy staże, jak również nie powinny zastępować zobowiązań podejmowanych w ramach społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw, a jedynie przyczyniać się do ich wzmocnienia.

Źródło: <http://www.europarl.europa.eu/news/pl>

MATERIAŁ POMOCNICZY nr 3

**Projekt rezolucji Parlamentu
Europejskiego w sprawie
ograniczenia użytkowania
plastikowych toreb w Europie**

Parlament Europejski,
– uwzględniając art. 133 Regulaminu,

- A. mając na uwadze, że każdego roku w Europie wyrzucanych jest osiem miliardów plastikowych toreb, które oszpecają krajobraz, zanieczyszczają wody i niszczą faunę wodną;
  - B. mając na uwadze, że każdy Europejczyk używa rocznie średnio 200 toreb, a średni czas ich użytkowania wynosi 20 minut;
  - C. mając na uwadze, że plastikowe torby stanowią zagrożenie dla fauny wodnej, ponieważ zwierzęta często mylą je ze swoim pożywieniem, co powoduje, że każdego roku co najmniej milion zwierząt morskich umiera po spożyciu plastikowych odpadów;
  - D. mając na uwadze, że państwa członkowskie podejmują decyzje dotyczące opodatkowania plastikowych toreb, wyznaczenia celów w zakresie zmniejszenia ich używania lub ich zakazania;
1. zachęca Komisję i państwa członkowskie do zakazania używania plastikowych toreb i ich stopniowego zastępowania, a także do uruchomienia kampanii informującej o grożących człowiekowi niebezpieczeństwach związanych z użytkowaniem plastikowych toreb (np. w przypadku, gdy zostaną zjedzone przez ryby i w ten sposób trafią na nasze talerze) lub zagrożeniach dla fauny wodnej, gdy trafiają do środowiska naturalnego;
  2. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Komisji, Radzie i państwom członkowskim.

Źródło: <http://www.europarl.europa.eu/news/pl>

Od 1995 r. Centrum Edukacji Obywatelskiej zaprasza polskie szkoły do prowadzenia działań profrekwencyjnych przed wyborami. Do tej pory w symulacjach wyborów wzięło udział niemal 3 miliony uczniów i uczennic! Celem akcji „Młodzi głosują” jest zwiększenie uczestnictwa młodych ludzi w życiu publicznym, w tym zachęcenie ich do świadomego udziału w wyborach poprzez:

- umożliwienie młodym udziału w wyborach szkolnych i oddania głosu na konkretne komitety wyborcze,
- dostarczenie informacji na temat procedur demokratycznych i znaczenia wyborów,
- zaangażowanie w działania na rzecz wysokiej frekwencji wyborczej, skierowane do dorosłych wyborców.

Młodzi ludzie – także niepełnoletni – mają swoje zdanie i poglądy. Program „Młodzi głosują” daje im możliwość wypowiedzenia się w ważnych sprawach dla kraju i wspólnoty europejskiej.

Uniwersytet SWPS to nowoczesna uczelnia oparta na trwałych wartościach. Silną pozycję zawdzięcza połączeniu wysokiej jakości dydaktyki z badaniami naukowymi spełniającymi światowe standardy. Oferuje praktyczne programy studiów z psychologii, prawa, zarządzania, dziennikarstwa, filologii, kulturoznawstwa czy wzornictwa, dostosowane do wymagań zmieniającego się rynku pracy. Uniwersytet SWPS od lat dzieli się wiedzą i popularyzuje naukę nie tylko w murach kampusów, lecz także za pośrednictwem mediów społecznościowych oraz własnych kanałów multimedialnych. We współpracy z partnerami zewnętrznymi organizuje liczne wydarzenia poświęcone wyzwaniom współczesności. Dociera do młodzieży, rodziców i opiekunów, osób zainteresowanych samorozwojem, aktualną wiedzą o człowieku i społeczeństwie, nowymi trendami w nauce, kulturze, biznesie, prawie i designie.

Więcej informacji na stronie: www.swps.pl.

Centrum Edukacji Obywatelskiej jest największą polską organizacją pozarządową działającą w sektorze edukacji. Od blisko 25 lat zmieniamy polską szkołę i konsekwentnie pracujemy na rzecz tego, by młodzi ludzie uczyli się mądrzej i ciekawiej, a praca nauczycieli i nauczycielek oraz dyrektorów i dyrektorek była bardziej efektywna i satysfakcjonująca. Wprowadzamy do szkół nowoczesne metody nauczania oraz ocenianie kształtujące. Prowadzimy programy, które pomagają młodym ludziom zrozumieć świat, rozwijają krytyczne myślenie, wiarę we własne możliwości, uczą przedsiębiorczości i odpowiedzialności, zachęcają do angażowania się w życie publiczne i działania na rzecz innych.

Więcej informacji na stronie: www.ceo.org.pl.

